

EURO, BANK EN BONUS IN VERKIEZINGSTIJD

De voortdurende crisis maakt de komende verkiezingen nog belangrijker. Wat willen partijen met "Europa" en economie, twee thema's die een hoofdrol gaan spelen in de verkiezingsstrijd?

Woensdag 18 juli was een historische dag voor België. Voor het eerst in de geschiedenis kon het land gratis geld lenen. Beleggers bleken die dag bereid om geld toe te vertrouwen aan de Belgische Staat en daar ook nog voor te betalen.

De eurocrisis zorgde al eerder voor een negatieve rente voor landen als Duitsland, Nederland, Finland, Oostenrijk en Frankrijk. Maar dat nu ook België rente ontving als ze geld leent had niemand een jaar geleden durven voorspellen.

In een maand of zeven was het land getransformeerd van Noord-Europese kneus tot veilige haven voor beleggers. In het scala aan oorzaken voor die ommekeer zijn de veranderende poli-

tieke omstandigheden misschien wel de opvallendste. De laatste verkiezingen hadden een uitslag opgeleverd die het aartsmoeilijk maakte om een regering te vormen in het toch al verdeelde land. Anderhalf jaar waren politieke partijen bezig met formeren, een wereldrecord. Voor de financiële markten was de politieke chaos aanleiding om België de rug toe te keren: het land werd afgewaardeerd door ratingbureaus en de rente die België op schatkistpapier moest betalen steeg fors.

De verwickelingen in België, maar ook die in Italië onder Berlusconi, zijn een goede les voor Nederland. Midden in de grootste economische crisis in een generatie willen markten politieke slagvaardigheid, duidelijkheid en stabiliteit. Hopelijk leeft de noodzaak tot snelheid ook in politiek Den Haag, want de peilingen wijzen voorlopig uit dat het een helse klus zal worden om na de ver-

Huidig zetelaantal in de Kamer: 31

Peilingen voorspellen: redelijk stabiel

Uit het verkiezingsprogramma:

- **Eurolanden die de eigen financiën niet op orde brengen kunnen uit de euro worden gezet.**
- **Begrotingstekort zo snel mogelijk terugdringen door kleinere overheid.**
- **Staatssteun aan banken is tijdelijk mogelijk maar dan geen bonussen.**

kiezingen tot een samenwerking tussen partijen te komen. Uit een aantal recente kiezersonderzoeken blijkt zelfs dat geen enkele werkbare coalitie een virtuele meerderheid heeft.

Maar eerst is het woord aan de kiezer. Die heeft door de crisis een misschien nog grotere verantwoordelijkheid dan normaal. En als de komende verkiezingsstrijd veel over "Europa" en economie gaat, zoals verwacht, dan is het zaak om overzicht te krijgen van de plannen die partijen op dat gebied hebben.

De verkiezingsprogramma's van de zeven grootste partijen in de kamer bieden een eerste inkijk. Met soms verrassende overeenkomsten tussen de standpunten van partijen.

EUROPA

"Europa best belangrijk" was de slogan waarmee de regering een jaar of acht burgers wilde over-